

VILAGINÉS I SEGURA, JAUME

EL PAISATGES, LA SOCIETAT I
L'ALIMENTACIÓ AL VALLÈS ORIENTAL
(SEGLES X-XII)

Biblioteca Abat Oliba, 234

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

ISBN: 84-8415-320-7

Primera edició: Barcelona, octubre de 2001

322 pàg. 15 x 21 cm. cartoné

El llibre que el lector té a les mans és el resultat d'un llarg treball d'investigació dut a terme pel seu autor, que es va convertir primer en una tesi doctoral abans de ser publicat en aquest format. El pròleg és de Josep M. Salrach, professor de la Universitat Pompeu Fabra.

Aquest llibre reflecteix els canvis socials que van tenir lloc entre els segles X i XII en una comarca d'un abast lleugerament diferent al que ara anomenem Vallès Oriental, ja que contempla llocs del Vallès Occidental i, en canvi, parla poc de les zones muntanyenques de la nostra comarca. Aquest espai, d'un caràcter més homogeni, és el que a l'època medieval s'anomenava "Vallense".

Es tracta, doncs, d'una obra en la que l'autor ens introdueix en el marc natural de la zona, en les repercussions que va tenir la interacció de l'ésser humà amb el medi ambient i de com aquest va anar canviant en la seva feso-mia; en les formes d'agrupament de la població de l'època i en els seus hàbits alimentaris.

Com diu el mateix autor en la presentació d'aquest volum: "es tracta d'observar en una àrea geogràfica concreta (...) com es va implantar la societat feudal; analitzar com i per què s'esdevingué la nova formació social; i també, quines van ser les causes, els processos i les repercussions dels canvis esmentats".

La primera part del llibre ens parla del paisatge vegetal i els seus condicionants climàtics, orogràfics i hidrològics, i de com aquest paisatge va ser modificat per la mà de l'home.

A continuació, l'autor explica els tipus de poblament que existien aleshores, de com s'agrupava la gent a la vil·la i què hi conreava.

Més endavant se'ns parla dels quatre grans àmbits espacials com eren la parròquia, la sagrera, la senyoria i la vil·la mercat.

La darrera part, una de les més amenes, tracta de l'alimentació, fent un especial èmfasi en la gran diferència de dieta que hi havia entre els senyors, grans menjadors de carn, i els pagesos, que depenien de les collites de cereals per a la seva subsistència.

El llibre clou amb unes àmplies conclusions que resumeixen el més important de l'obra.

La completa bibliografia emprada es complementa amb els reculls diplomàtics i edicions de documentació, a més de les fonts arxivístiques consultades, d'entre les que destaquen l'Arxiu de la Corona d'Aragó, l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona i diversos arxius locals.

Tenim, doncs, un llibre que figurarà a partir d'ara en les bibliografies de la major part dels llibres que es publicaran sobre aquest espai i/o tema, a més d'una amena publicació que pot ser perfectament llegida per un públic menys especialitzat que vulgui conèixer com vivien els nostres avantpassats en una època llunyana i, de vegades, poc coneguda.

Cal recordar que Jaume Vilaginés és col·laborador fundacional del Centre d'Estudis Molletans i ha publicat diversos articles a la revista *Notes* des dels seus inicis, i a d'altres publicacions de caire històric, com la revista *Lauro de Granollers*. Va participar també en l'elaboració del llibre *Moledo - Mollet 993-1993*.

Josep M. Bernís i Pueyo
Professor de Secundària